

รายวิชา

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง นักวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจ (๒)

ครูผู้สอน

ครูนวนคุณ สาณศิลป์

ครูสรายุทธ ธานา

เรื่อง

นักวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจ (๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

- นักเรียนสามารถสรุปลักษณะของระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะกระบวนการ

- นักเรียนสามารถวิเคราะห์
อภิปราย และนำเสนอ
ถึงข้อดี ข้อเสีย ของระบบ
เศรษฐกิจแบบต่าง ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

- นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้
- นักเรียนมีความมุ่งมั่น
ในการทำงาน
- นักเรียนเห็นความสำคัญ
ของระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ

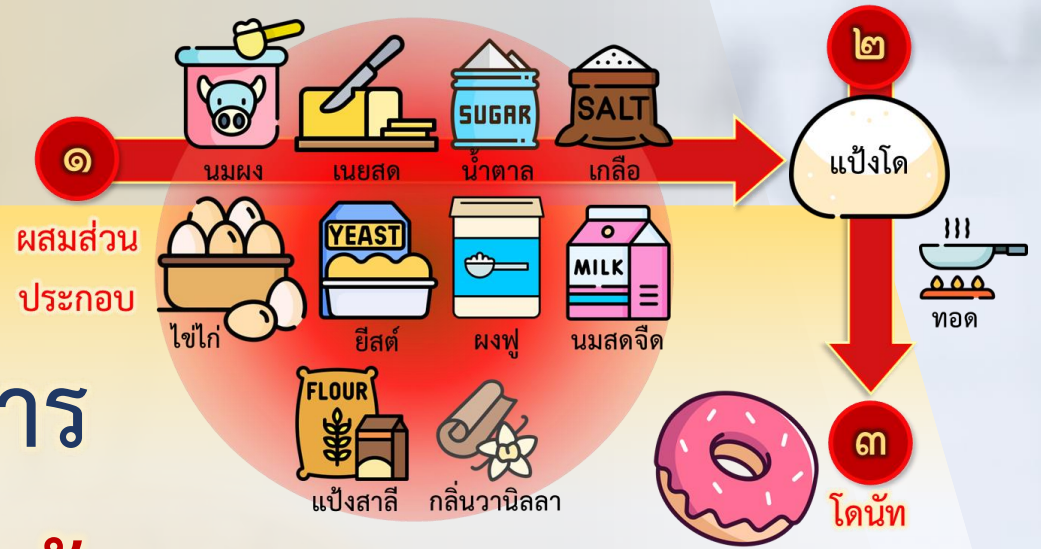
🔔 กิจกรรมชั้นนำ

ให้นักเรียนพิจารณา

กระบวนการผลิตโดนัท แล้วตอบคำถาม

คำถาม

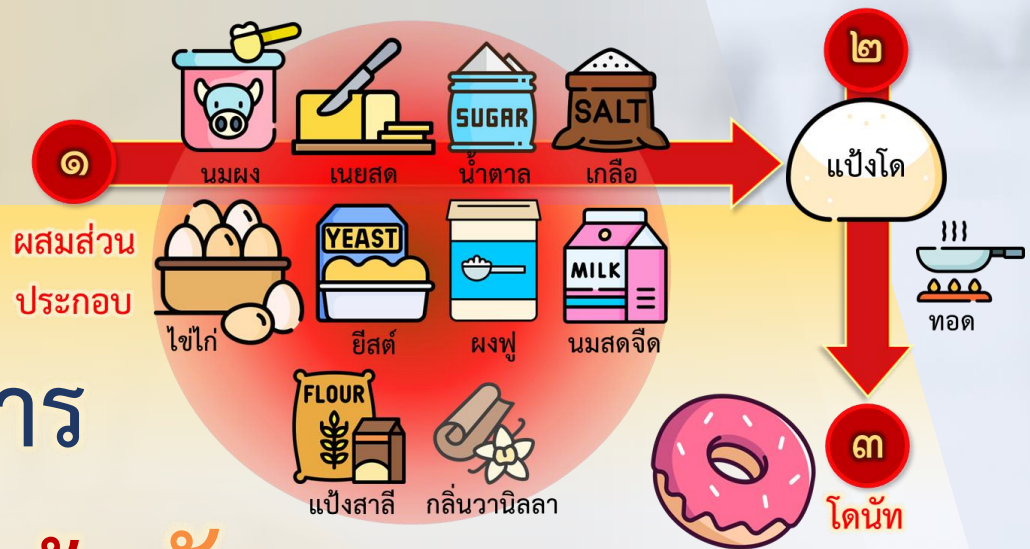
จากกระบวนการ

การผลิตโดนัท ถ้า เอกชน

เป็นเจ้าของส่วนผสมของโดนัททั้งหมด

จะส่งผลต่อ ปริมาณ และ คุณภาพ
ของโดนัทที่ผลิตอย่างไร

คำถาม

จากกระบวนการ

การผลิตโดนัท ถ้า รัฐบาล

เป็นเจ้าของส่วนผสมของโดนัททั้งหมด

จะส่งผลกระทบต่อ ปริมาณ และ คุณภาพ

ของโดนัทที่ผลิตอย่างไร

ทบทวนความรู้เดิม

ระบบเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจ หมายถึง กลุ่มของหน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่ประกอบด้วยกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ภายใต้วัฒนธรรมและกฎหมายเดียวกัน ลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจจะเป็นไปในแบบแผนเดียวกัน โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ระบบ ดังต่อไปนี้

ระบบทุนนิยม

ระบบสังคมนิยม

ระบบผสม

ทบทวนความรู้เดิม

๑

ระบบทุนนิยม

ที่มาภาพ

<https://www.newstatesman.com/culture/books/book-of-the-day/2022/11/decoding-adam-smith>

ระบบทุนนิยม เป็นระบบเศรษฐกิจที่พัฒนาจากแนวคิดเสรีนิยมของแอดัม สมิท (Adam Smith)

รัฐ

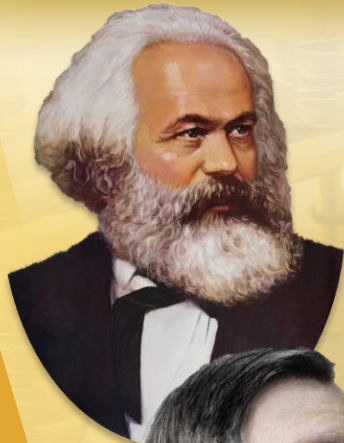
เอกชน

ไม่มีบทบาทด้านเศรษฐกิจ
เน้นอำนวยความสะดวกกับ
ประชาชน และความมั่นคงเท่านั้น

เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต
เป็นผู้ผลิตสินค้าและบริการ
และใช้กลไกราคาในการแก้ปัญหา

🔍 ทบทวนความรู้เดิม

๒ ระบบสังคมนิยม

ระบบสังคมนิยม เป็นระบบเศรษฐกิจที่พัฒนาจาก แนวคิดของ คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) และ ฟรีดริช เอ็งเงิลส์ (Friedrich Engels)

ที่มาภาพ

<https://literariness.org/2019/04/22/the-philosophy-of-karl-marx/>

ที่มาภาพ

<https://www.marxist.com/frederick-engels-200-years-since-his-birth.htm>

รัฐ

เอกชน

เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต
ดูแลกิจการสาธารณูปโภคสำคัญ
บริหารรัฐสวัสดิการให้ทั่วถึง

มีบทบาทด้านเศรษฐกิจน้อยมาก
หรือไม่มีบทบาทเลย

🔍 ทบทวนความรู้เดิม

๓ ระบบผสม

ระบบผสม เป็นการนำ ข้อดีของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม กับระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม เพื่อลดข้อเสียของทั้งสองระบบ

รัฐ

เอกชน

ดูแลกิจการสาธารณูปโภค
เพื่อจัดการเอาต์เอาเปรี๊ยะ
เช่น ไฟฟ้า ประปา รถไฟ

เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต
เป็นผู้ผลิตสินค้าและบริการ
และใช้กลไกราคาในการแก้ปัญหา

คำถาม

การแบ่งประเภทของระบบเศรษฐกิจ ออกเป็น
ระบบทุนนิยม ระบบสังคมนิยม และระบบผสม

มีการแบ่งประเภท

โดยใช้หลักเกณฑ์ใด

กิจกรรมชั้นปฏิบัติ

๑. ให้นักเรียน**ตอบคำถาม** เกี่ยวกับ**ระบบเศรษฐกิจ** ในรูปแบบต่าง ๆ โดยศึกษาจากใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ หรือจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ
๒. ให้นักเรียน**บันทึกคำตอบ** ลงในใบกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทน**ออกมาเฉลย** ใบกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ พร้อม**แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน**

กิจกรรมชั้นปฏิบัติ

ใบกิจกรรมที่ ๒

เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th

ใบกิจกรรมที่ ๒ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐกิจสัมพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นักวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจ (๒)
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ - นามสกุล ชั้น ม.๒/..... เลขที่

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ระบบเศรษฐกิจหมายถึงอะไร

.....
.....

๒. รัฐบาลมีบทบาทอย่างไรในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม

.....
.....

๓. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมีข้อเสียหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

๔. ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมมีลักษณะอย่างไร

.....
.....

๕. ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมมีข้อดีอย่างไร

.....
.....

๖. ประเทศไทยใช้ระบบเศรษฐกิจแบบใด

๗. ระบบเศรษฐกิจแบบผสมมีข้อดีอย่างไร

.....
.....

กิจกรรมชั้นปฏิบัติ

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่
www.dltv.ac.th

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ระบบเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เศรษฐกิจสัมพันธ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นักวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจ (๑)

รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ระบบเศรษฐกิจ หมายถึง กลุ่มของเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่ประกอบด้วยกรรมทางเศรษฐกิจที่อยู่ภายใต้
ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และกฎหมายเดียวกัน ลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
จะเป็นไปในแผนเดียวกัน แบ่งออกเป็น ๓ ระบบ คือ

๑. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalism)
๒. ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม (Socialism)
๓. ระบบเศรษฐกิจแบบผสม (Mixed Economy)

๑. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalism) เป็นระบบเศรษฐกิจที่พัฒนามา
จากแนวคิดเสรีนิยมของ ออดัม สมิท (Adam Smith) มีชื่อเรียกที่แตกต่างกันไป
เช่น ระบบตลาดแบบเสรี (Free Economy) ระบบธุรกิจเอกชน (Private Enterprise)
ระบบตลาด (Market System)

ลักษณะของระบบทุนนิยม

- เอกชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินต่าง ๆ
- เปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาแข่งขันในการผลิตได้อย่างเสรีปราศจากการแทรกแซงโดยใช้กลไกราคา
ในการแก้ไขปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
- ภาครัฐไม่มีบทบาทด้านเศรษฐกิจ แต่จะดูแลส่วนของความยุติธรรม การป้องกันประเทศ อำนาจ
ความสะอาดแก่เอกชน

๒. ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม (Socialism) เป็นระบบเศรษฐกิจที่รัฐ
เข้าไปควบคุมการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกิดความยุติธรรม
ในการกระจายผลผลิตแก่ประชาชน นอกจากนี้รัฐบาลยังเป็นผู้ตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา
พื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดยมีการวางแผนการดำเนินงานทางเศรษฐกิจจากส่วนกลาง ใน
ระบบเศรษฐกิจแบบนี้รัฐบาลจะเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตส่วนใหญ่ แต่ยังคงให้เอกชน
มีสิทธิในการถือครองทรัพย์สินส่วนตัว อาทิ ที่พักอาศัย

ลักษณะของระบบสังคมนิยม

- รัฐเป็นผู้ควบคุมดูแลด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม
- รัฐเป็นศูนย์กลางในการวางแผนการจัดสรรทรัพยากรและถือกรรมสิทธิ์ในปัจจัยการผลิตต่าง ๆ
ของประเทศ
- รัฐเป็นผู้ที่กำหนดว่าจะผลิตสินค้าและบริการอะไร ปริมาณเท่าใด ผลิตเพื่อใครและผลิตอย่างไร
- ประชาชนทุกคนจะได้รับสวัสดิการจากรัฐโดยทั่วถึง

กิจกรรมขั้นปฏิบัติ

เฉลยใบกิจกรรม

ระบบเศรษฐกิจหมายถึงอะไร

กลุ่มของหน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่ประกอบด้วยกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ภายใต้วัฒนธรรมและกฎหมายเดียวกัน ลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจจะเป็นไปในแบบแผนเดียวกัน

กิจกรรมชั้นปฏิบัติ

เฉลยใบกิจกรรม

รัฐบาลมีบทบาทอย่างไรในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม

เน้นการอำนวยความสะดวกกับประชาชน และความมั่นคงของรัฐเป็นสำคัญ

กิจกรรมขั้นปฏิบัติ

เฉลยใบกิจกรรม

ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม
มีข้อเสียหรือไม่ อย่างไร

- ความสามารถ และโอกาสของบุคคลที่แตกต่างกัน ทำให้มีระดับรายได้แตกต่างกัน นำไปสู่ปัญหาการกระจายรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจน
- เกิดการแข่งขันกันผลิต นำไปสู่การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ

กิจกรรมขั้นปฏิบัติ

เฉลยใบกิจกรรม

ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมมีลักษณะอย่างไร

เป็นระบบเศรษฐกิจที่รัฐเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต
วางแผนและควบคุมการผลิตบางประเภท
โดยเฉพาการผลิตที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกัน
ของประชาชน

กิจกรรมขั้นปฏิบัติ

เฉลยใบกิจกรรม

Q

ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมมีข้อดีอย่างไร

A

- รัฐควบคุมการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
- มีการวางแผนจากส่วนกลางโดยรัฐ
- มีความเสมอภาคด้านฐานะทางเศรษฐกิจของบุคคลในสังคม ประชาชนได้รับสวัสดิการจากรัฐอย่างเท่าเทียมกัน และสามารถกำหนดนโยบายรวมถึงเป้าหมายตามที่รัฐต้องการได้

กิจกรรมชั้นปฏิบัติ

เฉลยใบกิจกรรม

ประเทศไทยใช้ระบบเศรษฐกิจแบบใด

ระบบเศรษฐกิจแบบผสมค่อนข้างไปทางทุนนิยม

กิจกรรมขั้นปฏิบัติ

เฉลยใบกิจกรรม

ระบบเศรษฐกิจแบบผสมมีข้อดีอย่างไร

- เป็นการยกฐานะของคนในสังคมให้เท่าเทียมกัน
- รายได้ถูกนำมาเฉลี่ยให้ผู้ทำงานตามกำลังงานที่ได้กระทำ มีใช้ตามความจำเป็น ทำให้มีแรงจูงใจในการทำงาน
- เอกชนมีบทบาททางเศรษฐกิจ มีการแข่งขันสูง สินค้าจึงมีคุณภาพสูง
- ผู้บริโภคมีโอกาสเลือกสินค้าได้มากพอสมควร

คำถามสรุปบทเรียน

นักเรียนคิดว่า ...

ประเทศไทยมีการจัดระบบเศรษฐกิจ
ที่เหมาะสมแล้วหรือไม่

หากเหมาะสม เหมาะสมอย่างไร

หากไม่เหมาะสม นักเรียนมีแนวทางอย่างไร

บทเรียนครั้งถัดไป

เรื่อง

เจาะประเด็นการพึ่งพา
เศรษฐกิจในเอเชีย (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

- **ใบความรู้ที่ ๒**
เรื่อง การพึ่งพาทางเศรษฐกิจในเอเชีย
- **ใบกิจกรรมที่ ๓**
เรื่อง การพึ่งพาทางเศรษฐกิจในเอเชีย

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th